

Рисунг М. АБДУЛЛАЕВ

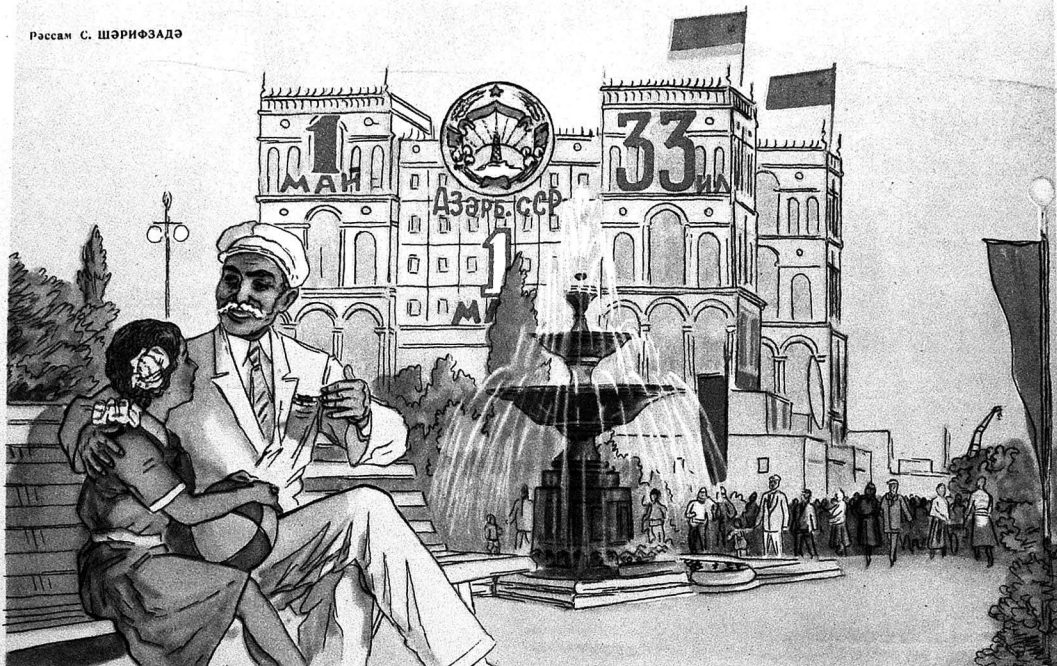
К И Р П И

№ 8 (20) БАКЫ, 30 АПРЕЛ 1953

КОММУНИСТ-ГАЗЕТИНИН НӘШРИ

ГИЙМӘТИ 1 м. 50 г.

НӨВӨ — Баба, о диварданкы 33 нөдир?
 БАБА — О мәним яшымдыр, бала.
 НӨВӨ — Бәс дейрдин мәним 75 яшым вар.
 БАБА — Мән анчаг совет дөврүндә яшадыгым илләри өмрүмдән һесаб эдирәм.

СӘЛҖАН РАЙОН ХАЛГ МААРИФ ШӨБӘСИНН МҮДИРИ МИРЗӘЕВ ЙОЛДАША

Һөрмәт вә эһтирам, йолдаш Мирзәев! Биз сизи яхшы таныйбыр. Билирик ки, сиз бөйүк бир районун халг маарифинә рәһбәрлик эдирсиниз, йүзләрдә мүүллим вә маариф ишчиси сизин кәстәринизиниз илә отуруб-дуруп. Сизи бир багарыгыш ишчи кими тәрифлайырлар. Дейрләр ки, өз узаринизда чалышарсыныз. Чох охуорунууз, киноу вә театры да севирсиниз. Бош вахтларыныызг мәдәнийәт очагларында кечирисиниз. Биз бу сөвләрә инарьдыг. Экәр аягымыз СәлҖан мүүллимлар эвнә дүшмәсәйди, әлә бу фикирдә дә галачагдыг. Анчаг орайа кәсб чыхандан сонра фикримиз тамамилә дәйиши. Биз өйрәнип билдик ки, СәлҖан шәһәриндәки мүүллимлар эвнинә сиз илдә бир дәфә дә кәтмирсиниз. Орада көрүлән ишләрә һеч марагланмырсыныз. Буна көрә дә бу өз һаггында сизә аз-чох мәлүмат вермәйи өзүмүзә борч билдик.

СәлҖан мүүллимлар эви шәһәрин мәркәзи күчасиндә ерләшир. Тагысында да рәнки солмуш ләвһәс вар. Бу өз елди отагдан чәбәртдир. Ән бөйүк ичләс салондуур ки, айда-илдә бир дәфә ачылар, отаглары икисиндә бир нәрд, бир шаймат, бир дә домино вар. Ишдир, шайәд мүүллимлардан

бир-икиси йолдан кечәндә бурай кирсә вә гапылар ачыг олса онлар бу ики отагыда «мәдәни» истираһәт эдә биләрдәр. Отагларын бириси гираәтханадыр ки, ортасиндә узун бир стол, үстүндә дә хейли гәзәт вә журнал вар. Һәр сәһәр тәзә гәзәт дүзүп, көйнәләрини шакафлара йыгырлар. Отагларын ән тәмиз вә сәлигәлиси эвин мүдир Сәмәдовун кабинәсидир, бурада тыбы динчәлмәк үчүн бир диван да вар. Яндакы отагда китабхана ерләшир. Китабхананын 15 миңдән артыг гәты ачылмамыш китабы вә... вур-турт 50—60 нәфәр «охучусу» вар.

Охучуларын чохусу 2 нөмрәли мәктәбин мүүллимларидир: январ айынын 2-дә тәзә ил муһасибәтилә мүүллимлар эвнинә кәләндә һәрәси бир китаб апарып өз о күндән китабханая үз чевирмәйбләр. Арбабан мәктәбинин мүүллими Ләтиф һаҗымов гышын соуг айларында «Одердә баһар» романыны апармышдыр. Инди нәнки Одердә, лап СәлҖанын өзүндә дә баһардыр, гыш чохдан гуртарыб, о исә романы һәлә охуб гуртармайбылар. Мүүллимләрән М. Чавадян, Т. Ибраһимова, Я. Мәммәдов, М. һаҗыева, А. Чәфәрова, К. Кәримов вә башгалары китабханадан бирчә дәфә китаб апарып сонра да гайтармайбылар. Һәр күн үч-дөр нәфәр охучу хидмәт эдән китабхана мүдирин һаҗыеванын өз дөдәйинә көрә 10 иллик мәктәб һәчиндә тәһсилә вар. Амма ишләдйи китабханадакы китаблары 10-ча данәсини дә охумайбылар ки, охучулар китаблар һаггында мәлүмат верири онлары һәвәсләндирә билсин. Элә сиз өзүңүз дә, йолдаш Мирзәев, мүүллимлар эвиндәки китабхананын охучусу дейлисиз.

Йолдаш Мирзәев! Сиз бирчә дәфә мүүллимлар эвнинә кетсәйдиниз, орадакы «сәлигәли» ишчиләрин гәзәт вә журналлардан кәсип дивара вурдулары шәкилләрә, фото-мантажларә, 1950-чи илдән гәлмә

дивар гәзетинә, пәрдәсиз тарлара, симсиз каманчалара бахыб орада апарылан ишләрә таныш олардыныз.

Сиз элә билмәйин ки, мүүллимлар эвинин иш планы йохдур. Хейр, вардыр... һаҗыеванын азыб, Сәмәдовун тәсдиг этдйи план тәхминән белә мәддәләрдән ибарәтдир:

1. Мүүллим эви һәр күн сүпүрүлсүн.
 2. Китаблар шакафлара йыгылсын.
 3. Һәр күн көрүшәндә мүдирә салам верилсин вә онун кефи соршулсүн.
 4. Айда ики дәфә мааш алынсын...
- Мүүллимлар эвиндә бәдин өзфәлиһәт дәрәкляри йохдур. Охучу конфанслары кечирилир. Мүүллимлар вә онларын аиләлери арасында сияси-тәрбийә иши апарылыр. Бир дәфә дә олса сиз өзүңүз мүүллимлар эвиндә бир мүһазирә охумагысыныз. Мәктәб мүдирлери, һазырлыг мүүллимлар вә я районун мәс'ул ишчиләринин мүүллимлар эвиндә мүһазирә охудуғу һеч кәсән ядына кәлмир. Бир сөзлә елди отагы мүүллимлар эвиндә айда елди саатлыг иш көрүлимур, дөвләтин мин манатларда пулу һавайы ерә сәрф олуруп. Мүүллимлар эвинин ишчиләри өзләри дә бошонларина алырлар ки, нә чүр ишләмәйи бизә өйрәдән олмайыб, габилиһәтиниз будур, белә дә ишләйрик.

Догрудан да бурада габилиһәт бөйүк рол ойнайыр, чүнки бина вар, пул харчланыр, анчаг иш көрмәк үчүн һавас вә габилиһәт йохдур.

Экәр бу мәктүбдан сонра үзә дүшүб мүүллимлар эвнинә кетсаниз Ибтида вә Орта Мәктәбләр һәмкарлар Иттифагынын район комитәси сәдри һ. һаҗыев йолдашы да өзүңүзлә апарын, чүнки о да бу эвин тагысыны танымыр.

Чәкәдйиниз зәһмәтләр үчүн габагчадан сизә чох саг ол дейрик...

Киринт

ПƏРВИЗИН ИШИ ВƏ ЗУМРУД ГУШУ

1951-чи ил сентябрин 3-дә республика дәри-юн тәдарүк идарәси мүдиринин кадр узрә муавини Новруз Чуварлинскии зәнк ки басан кими кәтибә ичәри кирди.

— Яз, әмр нөмрә 161. Биринчи: яз ки, Сабирәбад район юн тәдарүк канторунун юн гәбузәдичиси Парвиз Гулиев, юн гәбузәдә кәләкәбәзлә сәлиб әдийн 3.432 манатә Мәсников адина колхоза гайтарсын.

— Йолдаш Чуварлинскии, ахы о, үч ай булдан гәбаг июн айынын 26-дә вердийнәиз 317 нөмрәли әмрә көрә биабырчылыгга ишдан харич әдиләшдир.

— Мәнә дарс дәмә... Икинчи: яз ки, 317 нөмрәли әмр ләгв әдиләсин. ... Эшитиди! Яз ки, әкәр Гулиев юн тәбия алыб-вернә-дә колхозчулары бир дә алдатса мәсулиятә чабә олуначадыр.

Чуварлинскии Парвизә сән лафә көрүшүб әйрәландә сорүшмүшү:

— Парвиз, бир дә көрүм, Мәлик Мәммәд наглыны эшитми-сәни?

— Нечә эшитмәшмиз?!

— Зумруд гушунун түк мәсәләсини нечә?

— Олу да билярәм.

— Түкәәри Мәлик Мәммәдә вернәдә Зумруд гушу нә демшид?

— Демшиди ки, парәдә дара дүшдүн, түкү-түкә чәләшдир, мән гулуғундә һазыр.

— Чох көзәл, чох пакизә, анчәг мән сәнә түк йох, бир чүт телефон нөмрәси верәчәйм. Әлә ки, дара дүшдүн өзүнү бу телефондәлә чәләшдир, мән гулуғундә һазыр. Эшитиди?

— Бәли.

Чуварлинскии Бәкидә «кадрлары етиширәндә» Парвиз дә Сәлиядә явәш-явәш парвәз олмәгә бәшләдә. О бугәдәгә учуб, бу бугәдәгә гәндү, бу бугәдәгә учуб, о бугәдәгә гәндү. Көһнә кәдәкләрини Сәлиядә дә ишә салды. Азырдә иш о ерә чәгдә ки, Сәлиә район прокурорлуғу юн амбарына бәш кәчкәли олу. Айдынашды ки, 969 килограмм юн амбарә дахил олмәгәнә олу, һарә харич олунадуғу исә мәлүм дөйлә. Прокурор суал-чәвәбә бәшләндә Парвизин ядына Зумруд гушунун түкү дүшдү. О, вахтә фәвт әтмәдән нөмрәләри чәләшдирәб Чуварлинскийә зәнк вурду:

— Йолдаш Чуварлинскии, Сәлиә прокурору юн амбарына ки-риб йохлайыр, өзү дә дүканын үзү яман тоздаур.

— Архайн о, сәбән өз мүфәттинимиз кәләр.

Эртәси күн республика дәри-юн тәдарүк идарәсинин мүфәттини К. Морозов Сәлиәдә нәдәрәдә. «Идил» йохлама бәшләндә. Бәлә бир әкәт дә азылды ки, оксик кәлән юн тәбии итки һесәб әдиләсин, Гулиев айдан ары, күндән дуруду.

Бу әһвалатдан сонра Парвиз Сәлиядә чох гәлә билмәдә, чүнки илдәнсә, адамлар она бир тәһир бахырдылар. О, бәшгә бир әрә парвәз олмәгә гәгарына кәлдә. Енә дә түк мәсәләсини ядына салыб Чуварлинскийә зәнк вурду.

— Йолдаш Чуварлинскии, данышан Пәрвиздир...

— Нә гулағун вар?

— Гул сәийә олсан, анчәг бурадә гәлмәг истәмәрәм.

— Кәә Бәкиә, данышарыг.

Ики күндән сонра Парвиз Чуварлинскиини гулуғундә һазыр олдү. Опушдүләр, көрүшдүләр, едиләр-ичдиләр, эртәси күн Чуварлинскии Парвизә:

— Сәни Бәки юн тәдарүк канторунә юн гәбузәдичи тәйин әдиләр, разысанмы?— дөйиб зәнкә бәсдә, кәтибә ичәри кирди.

— Яз ки, Бәки юн тәдарүк канторунун юн гәбузәдичиси Мәммәдтағи Рәзәв ишдан азад әдиләсин.

— Сәбәбини нә азым, Йолдаш Чуварлинскии?

— 47 «КЗОТ»... дөйсән шүбһәли адамдыр.

Һәмүн күн Парвиз Бәки юн тәдарүк идарәсиндә ишә кирди, М. Рәзәв дә дөйидәр ки, дүньяда нә чоҳдур иш ери, кет, бәшгә ердә ишә.

Күндәрин бир күнү Мәрәзә районундә олан 11 тон юнә Бәки канторунә кәтирмәк үчүн Парвиз Мәрәзә районунә кәндәриди. Пәрвиз Мәрәзә районунун юн тәдарүк идарәсиндән 11 тон яхши кейфиyyətли юнү машиналарә долдүрүб йолә дүшдү. Машиналар Бәкиә чәтәндә көрдүләр ки, 400 килограмм тәмиз юн дөбәч олу, «шагылмәгә» юнү. Экәр Республика юн идарәсинин өз раһбәрләри-нәдә Кәйфийәт Мүфәттиншияли бу ишә гарышды, Пәрвизин Сәлиядән юн амбары дә йохланылды. Вахтәлә тәбии иткиә чыхылди 969 килограмм юнун оғурандығы күн кири ашкәрә чыхды, әләвә 1036 килограмм юнун дә оксик кәлмәси айданылды. Акт төртбә эдилди прокурорлуғә вериди.

1953-чү ил феврал айынын 4-дә Чуварлинскии зәнк бәсдә, кәтибә ичәри кирди, Чуварлинскии бир аһ чәкиб дөди:

— Бир әмр дә яз. Яз ки, Бәки юн тәдарүк канторунун юн гәбузәдичиси Парвиз Гулиев ишдан азад әдиләсин, сәбәбини дә 47 «КЗОТ» кәстәр, анчәг һәләкит өзүнә вермә, кадрдыр, үрәйи сыхлар.

Бу әмр бир нечә күндән сонра Парвизә вериләндә орадә нә 47 вар иди, нә дә «КЗОТ».

Дүзүнү ахтарсаныз, республика дәри-юн тәдарүк идарәсиндә бәлә әмрләр тәз-тәз раст кәлмәк олар. Мәсәлән, Жданов район дәри-юн тәдарүк идарәсинин ишчиси Рафиев әдәйри бир адам кими ишдан чыхарылдығы һалдә, бир һәфтадан сонра пак вә тәмиз бир ишчи кими Әли Байрамлы район дәри-юн тәдарүк идарәсинә әйни вәзифәгә тәйин әдиләшдир.

Бир бәлә суал орталығә чыхыр: көрәсан республика дәри-юн тәдарүк идарәсинин мүдирин Н. Рәзәв йолдаш идарәсини кириб чыхан Парвиз кими дьырдылағчыларә нечә бахыр?

Ә. һӘСӘН

Рассам НӘЧӘФҒУЛУ

— Ачары талдын?
— Йох, хошбәхтиликдән адымдан чыхыб бағламанымшам, ачыг киши!

М. О. ЗУМРУД ӘСМӘ
ДӘРҶӘСӘЗ РАСУЛКӘ
ӘМҤҤҤ
1958

969
1036
400

Мүштөрүңүз малсыз, малсыз муштөрүңүз

Сабирабад республиканын мүнөптүү тортагы, сую бол, баг-багаты чоң, Күр ила Аразын говушдугу ердө дүшүмүш бир шөңдир. Шөңөр багындагы агачларын көлөкөсүндө отуран адам дурмаг истемир. Хүсүсүндө ахшам сарининдө бу багын башга аламы вар.

Башга шөңөрдөдө вэ район мэркээлриндө олдуру кими, бурала да чоңлу магазин вэ ашхана вардыр. Бунларын мүдирлери, кассирлери, амбардарлары, ашбазлары, чайчылары вэ башга гулдугчулары һар ай маш азырлар, тичарөт түшкүлөтларынын рәһбәрлери дө айда ики дөфә маш чөдәлини гол чөкиб пуаларыны гуорлар чыбарына.

Бунлар һамысы өз-өзүнә көрүлән иш-дөрдир.

Анчаг бу маш аланларын нэ иш көрдүгү мәсәлеси айдын дейил. һагг-һесаба көрә бунларын вәзифеси району ләзим олан эрзаг илэ тәмин этмәк вэ өзләринин тичарөт планларынын еринә етирмәкдир.

Республикамизда ширинийатдан, гәнады малындан, һар чүр эрзаг вэ тәрәвәздән бол нэ вар ки! Магазинләрдө, амбарларда конфет, маннасы, шөкәрчөрайи, пряник, мураббә, кампот, печение нэ бу

кими шейләр о гәдәр чоңдур ки, алана миннат.

Сабирабадда нсә печение, конфет, шакалад чөтин тыпалан маллардандыр. Бунун сәбәбини райондакы тичарөт ишләринә рәһбәрлик элән Иманов, Мөһрәлиев вэ Мирзәев вәдәлләрдән сорусунасы, олар о гәдәр гәрибә дәлил вэ субут котирәлар ки, сорусуғуназа да пешман оларсыныз. Мисал үчүн, дейилдө ки:

— Ай Йоддам Мирзәев магазинриндә печение нийә тапылмыр?—О, чаабә верөчөк:

— Чанын үчүн элө дүнән гуртарыб.

— Конфет нийә йохдур?

— Исраға күн көлсәйдиниз бол-бол варымыз иди.

— Ашхананызда хөрәк нэ үчүн биширилмир.

— Продукт ала билмәмиши.

— Бәс базарда довга биширб сатан Түкәзбан хала ләзим олан продуктү һарадан тапыр, өзү дө сәһәр, ахшам нэ вахт итсәснэ довга һазырдыр.

— Хәһш әдирәм бизн Түкәзбан халай тай этмәйсиниз.

— Ресторанларынызда бир дәрәст тәрәвә тапылмыр, йохса көй соған да гытлыга чыкыб?

— Элә шейләр шөһәрдә олар. Бурә кәнд ерибар.

— Ашбазларыныз нә һазырлай билирләр?

— Пендир-чөрәк, чөрәк-пендир, бә'зән консерваниз дө олур.

— Гатыгдан, юмуртадан һәйиниз вар? — Бәсә шейлери колхоз базарында, әдән алмаг ләзимдыр.

— Магазинларынызда сатычылар нә үчүн милчөк говур?

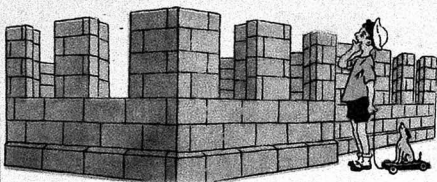
— Язылар һейләсинләр, бир амбар галашумуз вар, алаң йохдур. Мүштәриләр бизә итисәйдиндә дәрәс дейирлар. Дейирлар ки, куя йә малыны йада, гыш малыны гышда сатмаг ләзимдыр. Биз һәлә бу базардә фикрләширик.

Фикрләшмәк яхшы шейдир. Азәртичарөт вэ Азәриттифәг кими тичарөт түшкүлөтларынын рәһбәрлери доғрудан да чоң фикрләшмәдиләр. Дөвләтин малы вэ магазини ола-ола мүштәрилери Түкәзбан халаларын үмидинә гоймаг йрамаз. Гыш малыны йада, йә малыны да гышда сатмагла, нә алычыя хидмәт этмәк олар, нә да тичарөт планы долар.

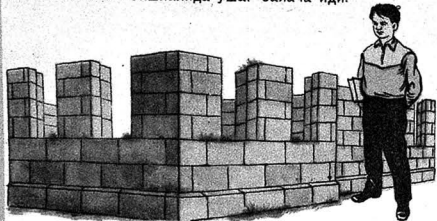
Г. СӘЛИМЗАДӘ

Россам М. ГАСЫМОВ

Нахчеванда 1938-чи илден тикилмәй башлаған кәнд тәсәруфат техникуму бизнеси һәлә дө һазыр дейил.

Эв тикилмәй башлағанда ушаг балача иди.

Ушаг бөйүдү, эв элө о бойда галды.

ДЕЙИРЛӘР КИ...

Дейирләр ки, Шамаһыда мусиги дәрнөкләриндә мәшгәлә кечәйләр магазинләрдә тар сини олмаһасындан шыкәйтләндрәр. Десинләр, тар сини һөдир ки, оидан өтрү шикәйт дө эдилсин.

Дейирләр ки, Нахчеван ашханаларында гиймәт хөрайи кейдйәйтинә йох, мүдирләрин кәддин көрә гәйин эдиләр.

Гой десинләр, 6 нөмрәли ашхананын мүдирин һәр дейилдә гулағ ассады, бу күн питинин бирини 2 маната, сабаһ 2 манат 65 гәлийә сатмазды.

Дейирләр ки, Губадлы район истейфак чәмийәтинин магазинләриндә мал аздыр.

Бәс нийә демирләр ки, Минчеван дәмбир йол станциясынын бағаж амбарында мал төкүлүб галыб, кәлиб апаран йохдур?

Дейирләр ки, Азәрбайчан Сәнае Шурасынын 17 нөмрәли тикши артелина кечән йл ноябр айында парча вериб гәзб алаи сифаршин севинириш. Она элө коллриши ки, ени илдә эйиннә тәзә паллар көйчөкдир.

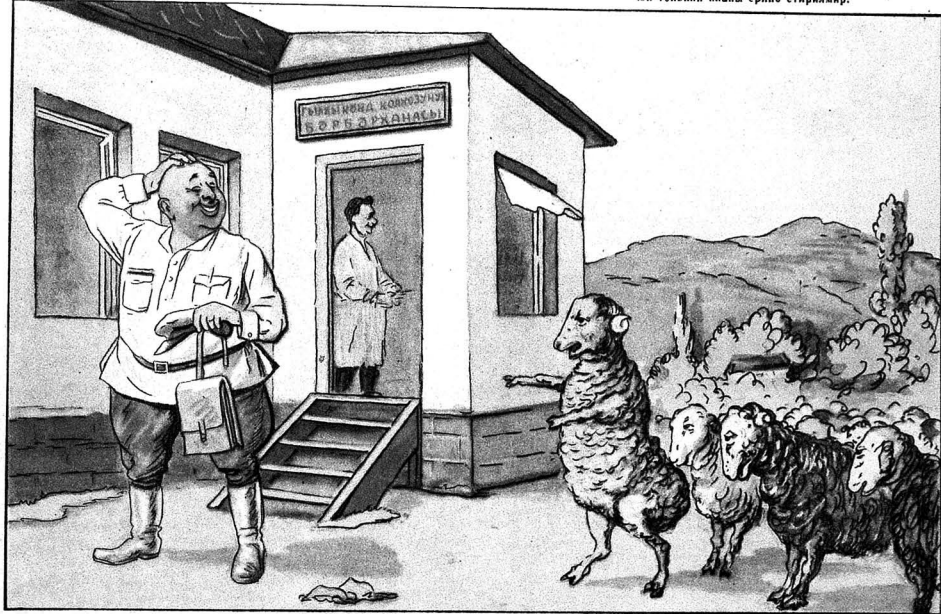
Гой десинләр, мөкәр сифаршини билмир ки, парчаны артелә верәндә йох, паллары артелдән аланда севинмәк ләзимдыр.

Дейирләр ки, Гарадағ сement заводунун фәһлөлери үчүн тикилмиш ени гәсәбәнин эвләри, яшыл хиябанлары, бағча вә булвары чоң көзәдир.

Бәс нийә демирләр ки, АМ 38—26, АФ 35—43, АФ 82—70, АФ 73—85 нөмрәли машиналарынын шоферлери ени элиндин агачлары сундырыб гуртрандан сонра инди дө электрик шалбанларыны, су крапналарыны вэ сәкилери йыхыб дагытмагла мәшгулдулар.

Дейирләр ки, шөһәрин дағлыг һиссәснәдәки „Октябр“ кино-сунда һеч бир гайда-ганун йохдур.

Бу сөзү һәр кәсә дейирләр десинләр, анчаг киноун мүдиринә вэ бурала дуран миләс нөвбәтисинә дәмәсинә. Чүнки дейилдәдә дө бир һәтича чыхмаһагдир.

ГОЮН (колхоз сөдрина) — Сөне нө вар, өз үзүнү — башыны төмиз гырдырмысан, демирсэн ки, биз бу күрнүн ичинде истдөн гырлыр.

КЕТ, БЕШ КҮНДӨН СОМРА КӨЛ

1952-чи илдэ статистика техник умуно битириб Назирлэр Советини кестарышине эсасэн Кадобай районуна көндөрлиниш мүнәсиб Ислам һачьев бир ай район ирайийә комитэсинин сөдри Расуловун кабинәсинин гапысында көзләйөндөн сомра Расулов она деди:

— Бала, кет, беш күндөн сомра кәл.

Ислам һәр беш күндөн бир кәлиб гәт'и чаваб алмайадан сомра келиб төрпәг шө'бәсинин мүдирі Әвәзовун гапысына чыхды. Әвәзова деди ки:

— Көндөр мөни колхозларын бириндә мүнәсиб ишләйим.

Әвәзов Исламнын кагызларына бахыб деди:

— Яхшы, сәнин барәндә фикирләшөрәм. Кет, беш күндөн сомра кәл.

Үч-дөрд дәфә дө бунун янына кәлиб-кәдөндөн сомра Ислам малийә шө'бәсинин мүдирі Гара Мөммөдовун янына келиб дөрд-дини она сөйлөдү. Мөммөдов, Исламы чох һөрмөтлә гәбул эдиб, кагызларына бахды вә деди ки:

— Кет, беш күндөн сомра кәл, бәлкә сәни бир ерә илиш-дирди.

Ислам үч-дөрд дәфә дө Гаранын янына кәлиб-кетди, анчаг енә бир шей чыхмады. Ахырда алачы үзүлүб, енә Расуловун янына кәлди. Расулов ону бу дәфә һәмишәкиндән мейрибан гаршылайыб деди:

— Кагызыны бари вер, үстүндә язым.

Ислам әрзәсинә нобәят чаваб алдыгына севиңәрәк, кагзын үстүндә язылан сөзлөри охумага башлады.

Расулов кагзын үстүндә чох айдын хәтлә язымышды: „Кәдө-бәй районунда мүнәсибә әйтияч юхдур“.

Б. МҮРСӘЛОВ

ГАПЫ-ПӘНЧЭРӘ ДАВАСЫ

Бу яхшыларда Масаллы район сәнийә шө'бәсиндә олан негәсанлар һагында ерли гәзетдә бир фел'етон дөрч эдилдиши. Рәһбар тәшкилатлар фел'етондакы фактлары йохларяг һашымовун ярамаз һөрәктәлрәи һагында бир гәрар гәбул әтмишләр. һәмнин гәрар гәзетин 15 апрел тарихли нөмрөсиндә дөрч олунмушдур: „Сәнийә оргәнарларына тис рәһбарлиг эдиб, чөкшишә илә мөшгүл олан, сәнийә шө'бәкәләринин авадандыгыны дагыдан, сәнийә шө'бәсинин мүдирі Р. һашымова шидәтди төһмәт верилсин вә хәбәрдарлыг эдилсин ки, бир дө негәсанлар тәкрар эдиләрсә, вәзифәсиндән кәнар эдиләчөкдир“.

Бу гәрар һашымовун дөшүнә дүшмәләриндән онун гапыны кондурумш вә „дүшмәләринә“ гаршы әкс-һүчүм һазырламышдыр.

Һашымов гәзәбләниб көкләки-ягышылы бир күндә тагысырсыз бир һәкмин (өзү дө ушагды гадындыр) яшадыгы отагын пәнчәрәсини чөрч-вәси илә чыхарыб ки: „Пәнчәрә инвентардыр, кәрәк амбарда ол“.

Мүдирин һәрәкәти бөйүк галмағала сәзәб олмушдур. Район тәшкилатларынын кестарыши илә пәнчәрә ерине салынмыш, әвәзинә һашымов гуллуғдан чыхарылмыш вә бу гәрар ерли гәзетдә язылмышдыр.

Булар һәмьсы чох яхшыдыр. Нечә дөйәрләр „Өзкәйә гуо газан өзү дүшәр“. Амма бир мисал да вар ки: Дөйирман билдийини эләр, анчаг чәх-чәш ағрыдыр“. Иә'ни ки, һашымов өз ериндә отуруб һәм мүдирлийини, һәм дө билдийини эдир. Нә онун кәтүрүлмәси һаггындакы гәрар ерине стирлиб, илә дө бу бардә гәзетдә язылан доғру-дур. Амма һашымов бир балача юмшалыб вә ар-бир атмача сөзләр атыб дейир: „Гәй бир аз ара союсун, район рәһбарларинин һирси ятсын, мән һәкмиларин нәинки пәнчәрәлорини, лап гапыларында дө чыхардачағам“.

Т. ТАЛЫБ

ЛОНДОНДА

Инкиктарадэ ахалидэ нора ила верилэн этин һафтадэ 70 грама эндирядийн мундара трамвайдан дүшэн ки нэфердон бири сорушур:

- Грамвай билетиний нийэ чинбиниза гоорсунут?
- Эт паймы бүкчөхөм.
- Эттигыз олун, билетин ортасы дешкидр, паймынз дүшүб итэр.

МИСРДЭ

БИРИСИ—Сизин фикринизча Америка империализми яхшадар, я Инкиктарэ империализми?

О БИРИСИ—Иланни ағына да лэ'нэт, гарасны да.

ГЭРБИ АЛМАНИЯДА

АДЕНАУЭР—Бүтүн дуня мэн аэлэндон сонра гэдрийн билэчак во бөшэрийятт үчүн нэлэр этданийн баша дүшчөхөдир.

ДОСТУ—Элбэттэ, элбэттэ, баша дүшчөхөдир ва о заман неч кимин сизэ эли чатмаячаг, башыныз да индиким хэртэдо олаячаг.

ЮГОСЛАВИЯДА

НАКИМ—Сизин һарби тэлим кечмак үчүн казармы чагырмышлар, нэ үчүн кетмамсиниз?

МУГЭССИР—Чагырмыш вэрагосиндэ язымышдылар ки, өзүмдэ ники дэст туман-койкаг хотуром. Манин анчаг бир дэст туман-койкагын вар.

НАКИМ (пашчадан)—Ону да вер мэнэ, сөнө борээт газандылар.

(Халаг демократиясым өлкэриин сатирик журналларийонан).

Туркия мэтбуаты һагигэти тэһриф этмөкдэ дуняда демок олар ки, биринчилик газанышдыр. Хүсусисдэ Совет Иттифагына анд бир шей язмагк истайондэ гээтэчтилар өзлэриндэн чыхылар.

Ма лудурд ки, бу ахкыларда Совет Иттифагында маллары гиймэти учулашдырылмышдыр. Элбэттэ бу хабэри Туркия халгына стирмак Туркия һокуматини бу күнүк сиясетине үйгүн дейди. Бу бэрэдэ тамамилэ сусмаг да яхшы дүшмөздэ, чүнки эһали баша дүшэри ки, һагигэти ондан кизилдирлер. Бэс нечэ этмөк? Ялан удулмаг, эһалинин башыны алдатмаг! Буна көрө дэ Истамбулда нэшр олунан, «Эни Истамбул» гэзети Совет Иттифагында гиймэтлэр учулашдырылан күнүн сабаһын бу хабэри охучуларына «Русияда һагигэти учулашдырмаг чөһдлэри сөрлөһөһисилэ чатырды. Истамбулда чхкэн «Эни сабаг» гэзети исэ өз рэгининин гаршысында хөчэлэтэн далмаг истэмөдэ. О да бөүк бир һай-күлө билдирди ки, Русияда арагин гиймэти учулашдырылмышдыр».

Турк гэзетлари Советлар Иттифагында гиймэтлэрин учулашдырылмасы һаггында өз охучуларына бундан артыг бир шей билдирмэдилэр. Бу чир сөрлөһөһизлэрин алтында верилон беш-алты сатирик хабэрадо охучу элбэттэ һагигэти чат-

дырмаг олмаз. Охучу бу чир ма'луматлардан нечэ баша дүшэ билэр ки, Совет Иттифагында бүтүн арзлагын во кениш ишлэнен маллары гиймэти орта һесабла 20—50 фаз учулашдырылмышдыр, һокуматини бу гэрари сөстэ эһалинсы 53 миллар манат газанч веришидир.

Турк мэтбуаты белэ һарөкт этмөй мөчбурдур. Чүнки Туркияда эһалинин вэзийэти агырмаг. Совет Иттифагында гиймэтлэр учулашдырылмамышдан үч һафта эвэл Истамбулда нэшр олунан «Истамбул» гэзети «Биз һара кедирки?» сөрлөһөһиз бир мағалда дэрч этмишди. Бу мағалда Туркияда маллары индиким гиймэтлэри илэ ярым илэ эвэлки гиймэтлэри муғайисэ олунур, этин 50 фаз, кокуртаһын 128 фаз, пендирин 91 фаз во савр малары да бу савг баһалашдыгы дөһнэтлэ билдирилди.

Анчаг мағалэнин муғаллифи эһалинин агыр вэзийэтинин көстөрдийн һалда, гаршысына гоудуғ суала чаваб вермөкдөн боюн гачырымыш, Туркиянин һараг кетдийин көстөрмөк истэмэшидир. Эһар гэзет неч олмазса бирдэһаһи өз йолуну дөһнэиш һагигэти сөлөмөк истэсайди, мутулг азарды ки, бу күнүк Туркия һаггында бөһранин учурумуна доғру юварларны.

В. БОЕВ

Рисунг Б. ЭЛИЕВ

«Мүсир саһан эбэс сра Туркияда Шэрги ахтарынасын. Анкара ва Истамбул күчэлэри саяһсы Америка автоһибилэри, һоскалар Америка жуукалары, вэралар Америка филмларала долдуур. һэр тэрәфдэ Америка аһчасы илэ дашышыг ындиллар».

«Манчестр гардиан»

Рассам К. КАЗЫМЗАДЕ

ИЧРАЙИЙӨ КОМИТӘСИ СӘДРИ—Бәс нийә Күнәшли колхозу үчүн 9 сентнердән план тутмусан?
КӨНД ТӨСӨРРУФАТ ШӨ'БӨ МУДИРИ—Гоншусундаи габагчыл колхоздур, икинсинин вердийи памбыгы гарышдыранда дүзөлөчөк.